

Kamer bespreekt ingrijpende hervorming bijstand en wajong

Redactie – 25/05/11, 12:21

Eén van de ingrijpendste wetsvoorstellen uit de recente geschiedenis van de sociale zekerheid wordt vanmiddag besproken door de Tweede Kamer. Waarop wordt precies bezuinigd en wat zijn de gevolgen?

Het kabinet wil dat mensen die nu nog met een uitkering thuiszitten - maar wel willen en kunnen werken - ook weer snel aan het werk gaan. Daarvoor is een nieuwe wet bedacht, waarover de fracties vandaag dus vragen kunnen stellen aan staatssecretaris De Krom van Sociale Zaken.

De wet moet een paar andere wetten vervangen, te weten de Wet werk en bijstand (WWB), de Wet investeren in jongeren (WIJ), de Wet sociale werkvoorziening (WSW) en de Wet arbeidsongeschiktheid voor jonggehandicapten (Wajong). Streven is om de Wwnv per 1 januari 2013 in te voeren. De samenvoeging moet 1,8 miljard euro aan bezuinigen opleveren.

Op de schop

Wat staat er in die nieuwe wet? Vooral de Wajong, de uitkering voor mensen die al voor hun 18de arbeidsongeschikt zijn geraakt, gaat op de schop. De instroom wordt aan banden gelegd en een deel van hen zal in de bijstand belanden.

Voor degenen die voor december 2009 een Wajong-uitkering hebben aangevraagd, verandert er relatief weinig. Wel zal deze groep worden opgedeeld in een deel dat nooit meer kan werken, en een deel dat nog wel kan werken. Degenen die wel kunnen werken, krijgen ook te maken met een werkplicht. Ze moeten zich 'naar vermogen inzetten'. Hun uitkering wordt verlaagd van 75 naar 70 procent van het wettelijk minimumloon. Naar verwachting van het UWV zal 40 procent van de jonggehandicapten uit deze groep niet kunnen werken, oftewel zo'n 80 duizend man. De rest zou (deels) kunnen werken.

Voor jonggehandicapten die na 1 januari 2010 een uitkering hebben aangevraagd, gelden weer andere regels. Donner, destijds minister van Sociale Zaken, had de Wajongwet namelijk al aangescherpt. Dat betekent dat iedereen die na januari 2010

zo'n uitkering heeft aangevraagd, al gekeurd is.

2013

Vanaf 2013 zouden dan de nieuwe regels in moeten gaan. Alleen mensen 'die duurzaam en volledig arbeidsongeschikt' zijn, krijgen een Wajong-uitkering. Naar verwachting doen zestien duizend mensen op jaarbasis een beroep op de Wajong. Ongeveer zesduizend van hen kunnen inderdaad nooit meer werken. De rest komt in het aangescherpte bijstandsregime van de gemeenten.

De honderdduizend mensen die nu in de sociale werkplaatsen werken (WSW'ers, naar Wet sociale werkvoorziening), hoeven niet te vrezen voor hun plek. In de toekomst zullen alleen de 'zware gevallen' in aanmerking komen voor een beschutte werkplek. Uiteindelijk zullen er nog zo'n 30 duizend mensen overblijven in de sociale werkvoorziening. Volgens de FNV komen hun cao-lonen wel onder druk te staan, aangezien de gemeenten naar eigen zeggen te weinig geld krijgen om deze te betalen. Ook het CNV heeft deze vrees geuit.

Bijstand

De Krom hervormt niet alleen de Wajongwet en de Wet sociale werkvoorziening, ook de bijstandswet wordt aangescherpt. Als alles doorgaat moeten onder andere alleenstaande ouders met een kind jonger dan 5 jaar weer solliciteren. Sinds 2009 waren ze vrijgesteld.

De bijstand wordt komende jaren geleidelijk verlaagd. En het wordt lastiger om überhaupt een uitkering te krijgen. Zo vraag je niet meer als individu een uitkering aan, maar als huishouden. Bij de toekenning wordt gekeken naar het inkomen van alle gezinsleden. Alleen het inkomen van minderjarige kinderen en studerende kinderen wordt in principe niet meegeteld - tenzij zij te veel verdienen. Naar schatting hebben twintigduizend gezinnen als gevolg van deze maatregel straks minder te besteden.

Daarnaast komt er een werkplicht: als je een uitkering krijgt, ben je verplicht een tegenprestatie te leveren. Of dit betekent dat werklozen straks moeten sneeuwschuiven of koffie moeten inschenken bij bejaardentehuizen, mogen de gemeenten bepalen.

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) maakt zich grote zorgen over de gevolgen van de bezuinigingen op sociale werkplaatsen. Tijdens de algemene ledenvergadering op 8 juni stemmen gemeenten over het plan. De VNG praat dan nog met het kabinet in de hoop de zorgen bij gemeenten weg te nemen.

Hervormingsfonds

Het kabinet heeft in de onderhandelingen met de VNG een hervormingsfonds van 400 miljoen euro toegezegd voor de sociale werkplaatsen. Ook moet na twee jaar een evaluatie door een onafhankelijke commissie duidelijk maken of er extra geld moet komen.

De Persgroep Publishing. Alle rechten voorbehouden.